

Regulacyjne wymogi dot. tworzenia baz danych o nieruchomościach – wskazówki wdrożeniowe dot. Rekomendacji J

Agnieszka Nierodka

Fundacja na rzecz Kredytu Hipotecznego

FUNDACJA NA RZECZ KREDYTU HIPOTECZNEGO

O Rekomendacji J

- Cel: zobligowanie banków do korzystania z baz danych o nieruchomościach + banki istotnie zaangażowane: wykorzystanie modeli ekonometrycznych do oceny ryzyka zmiany wartości zabezpieczeń.
- Rola baz danych: skuteczniejsze zarządzanie ryzykiem, w perspektywie – usprawnienie obrotu wierzytelnościami (rozwój długoterminowych instrumentów dłużnych)
- Zastosowanie baz danych: (i) weryfikacja wartości zabezpieczeń; (ii) aktualizacja wartości zabezpieczeń, (iii) analiza lokalnych rynków nieruchomości

O Rekomendacji J

Uwaga: „Bazy powinny być odpowiednie do prowadzonej przez bank działalności, zwłaszcza jej zakresu, obszaru, skali, rodzaju finansowanych nieruchomości, a w szczególności do przyjętej przez bank polityki w tym zakresie”.

Obok baz danych - stosowanie modeli wykorzystujących dane zgromadzone w bazach danych. „Modele służące do oceny ryzyka zmiany wartości zabezpieczeń na nieruchomościach są odrębnym i niezależnym narzędziem w stosunku do metod wykorzystywanych w zakresie oceny i monitorowania wartości zabezpieczenia na nieruchomości, zdefiniowanych na potrzeby Rekomendacji w słowniczku pojęć”.

Rekomendacja Wdrożeniowa Fundacji

- Po publikacji tekstu Rek. J, Fundacja Hipoteczna zgłosiła KNF problemy interpretacyjne występujące w znowelizowanej regulacji
- Po uzyskaniu odpowiedzi od KNF – Fundacja opublikowała Rekomendację Wdrożeniową
- Nadal istniejące problemy interpretacyjne – można wciąż zgłaszać Fundacji

Ocena/ monitorowanie wartości zabezpieczenia – metody statystyczne

*Rek J, p. 4.1.6. „Oceny i monitorowanie wartości zabezpieczenia na nieruchomości z wykorzystaniem bazy danych o nieruchomościach powinny być przeprowadzone **przez osoby z odpowiednią wiedzą i doświadczeniem** związanymi z rynkiem nieruchomości”.*

Pytanie 1: Czy zastosowanie metod statystycznych do oceny i monitorowania wartości wymaga również udziału w procesie osoby/osób z odpowiednią wiedzą itd.? Jaka jest ich rola?

Odpowiedź KNF: „Osoby z odpowiednią wiedzą i doświadczeniem związanym z rynkiem nieruchomości powinny pełnić rolę **osób zatwierdzających i weryfikujących** wyniki ocen i monitorowania wartości zabezpieczenia na nieruchomości, przeprowadzanych przy wykorzystaniu metod statystycznych”

Pytanie 2: Na którym etapie monitoringu należy zapewnić udział osób „dysponujących odpowiednią wiedzą”?

Odpowiedź KNF: „Osoby z odpowiednią wiedzą i doświadczeniem związanym z rynkiem nieruchomości powinny uczestniczyć **w każdym etapie procesu monitoringu i aktualizacji** wartości zabezpieczenia na nieruchomości”.

Pytanie 3: Jak czytać rekomendację 4.1.6.w związku z Rek 4.2.2 w której przewiduje się również udział osób z wiedzą i doświadczeniem?

Odpowiedź KNF: „Rekomendacja 4.2.2. dot. sytuacji, gdy nie jest możliwe wykonanie oceny na podst. baz danych. Rekomendacja nie określa szczegółowych ról wskazanych osób w procesie.”

Zmiana wartości zabezpieczenia

Pytanie 4: Jaka ma być rola niezależnego rzeczoznawcy w procesie aktualizacji wartości nieruchomości przeprowadzanej przy wykorzystaniu metod statystycznych? Kiedy należy przeprowadzać inspekcję nieruchomości?

Odpowiedź KNF: Zgodnie z § 34 Załącznika nr 17 do Uchwały 76/2010 przy **monitorowaniu** wart. nieruchomości NIE jest wymagany udział rzeczoznawcy i NIE jest wymagana coroczna fizyczna kontrola.

W procesie **aktualizacji** wart. nier. zgodnie z literą d-e pow. załącznika – udział rzeczoznawcy jest konieczny.

Pytanie 5: Czy KNF dopuszcza możliwość zmiany zaewidencjonowanej w systemach banku wartości nieruchomości/zabezpieczenia również w przypadku stwierdzenia przez niezależnego rzeczoznawcę wzrostu jej wartości (ma to wpływ na prawidłowość funkcjonowania modeli)?

Odpowiedź KNF: Tak.

Częstotliwość monitorowania wartości zabezpieczenia na nieruchomości

Pytanie 6: Czy dla ekspozycji kredytowych w przypadku których bieżący poziom LtV jest niższy od 80% i nie jest to dla banku istotna ekspozycja kredytowa, można zrezygnować z monitoringu ich wartości?

Odpowiedź KNF: Monitoring wartości nier. jest obowiązkowy, niezależnie od LTV oraz istotności ekspozycji.

Pytanie 7: Czy monitorowanie wartości nieruchomości ma być przeprowadzane, w normalnych warunkach, nie rzadziej niż co trzy lata (zał. 17 do Uchwały 76/2010) czy też nie rzadziej niż raz do roku (Rek. S Nr 19)?

Odpowiedź KNF: Ze wzgl. na ryzyko systemowe Rek.S proponuje stosowanie częstotliwości oceny 1 raz/rok. Nie stoi to w sprzeczności z Uchwałą.

Jednocześnie por. Rek S (16.2-16.3):

- W przypadku ekspozycji, dla których bieżące LtV < 80%, monitorowanie wartości nieruchomości powinno się odbywać się nie rzadziej niż raz na trzy lata. W pozostałych przypadkach monitorowanie powinno się odbywać w cyklach rocznych.
- W przypadku ekspozycji, dla których pierwotne LtV > niż 80%, monitorowanie wartości zabezpieczenia na nieruchomości powinno się odbywać w cyklach rocznych. Powyższe zalecenie nie dotyczy przypadków, dla których relacja wartości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości mieszkalnej (bieżące LtV) będzie niższa niż 50%.

Wiarygodność bazy danych dla nieruchomości komercyjnych

Pytanie 9: Jak przygotować algorytm przetwarzania danych zgodny w wymogami Rekomendacji J 11-12 w odniesieniu do nieruchomości komercyjnych?

Odpowiedź KNF: Zgodnie z Rek. 10, dla tych nieruchomości, dla których nie jest możliwe wykonanie ocen na podstawie baz danych, Bank powinien posiadać inne procedury oceny wartości zabezpieczenia.

Zakres obowiązywania

W świetle wymogu Rekomendacji (wstęp, str. 5): „*Ponadto KNF oczekuje również, że banki uzupełnią w bazach danych w okresie przejściowym informacje nt. nieruchomości przyjętych jako zabezpieczenie hipoteczne przed przyjęciem przez KNF uchwały wprowadzającej Rekomendację J.*”

Pytanie: Czy powyższe oczekiwania KNF oznaczają dostosowanie każdego historycznego rekordu do wymagań Załącznika do Rekomendacji? Jeśli tak to czy szacowano koszty związane z przeglądem i uzupełnianiem dotąd niegromadzonych danych?

Odpowiedź KNF: Tak, wymogi dotyczą dostosowania wszystkich rekordów do nowych wymogów.

Dziękuję za uwagę!

Agnieszka Nierodka

Fundacja na rzecz Kredytu Hipotecznego

a.nierodka@ehipoteka.pl

www.ehipoteka.pl

FUNDACJA NA RZECZ KREDYTU HIPOTECZNEGO